

PERSPEKTYWICZNE ODMIANY CZEREŚNI DO UPRAWY W POLSKICH SADACH

Czereśnie przeznaczone na rynek krajowy jak i na eksport powinny być wysokiej jakości a na jakość tych owoców szczególnie wpływa ich wielkość i jędrność - muszą być twarde, aby dobrze znosiły transport a minimalna wielkość owoców czereśni powinna wynosić 26-26 mm. Ważną cechą czereśni jest również niepodatność na pęknięcie owoców.

Poprzez trafny wybór odmiany można ograniczyć przemarzanie drzew i pąków kwiatowych, zminimalizować pęknięcie owoców oraz występowanie chorób przede wszystkim takich jak rak bakteryjny czy brunatna zgnilizna drzew pestkowych (monilioza).

Od kilku lat dzięki wprowadzeniu do uprawy tego gatunku karłowatych podkładek i wstawek skarłających dynamika rozwoju uprawy tego gatunku bardzo wzrosła. Poprzez ciągłe badania i ocenę nowych odmian uprawa towarowa czereśni ma coraz większe szanse. Wieloletnie doświadczenia prowadzone w Instytucie sadownictwa i Kwaciarstwa w Skierniewicach pozwoliły wytypować kilka bardziej przydatnych odmian do uprawy w warunkach klimatyczno-glebowych Polski. Okres dojrzewania odmian czereśni rozciąga się na 7-8 tygodni, co jest ściśle związane z okresem podaży tych owoców na rynku. Odmiany wczesne i średnio wczesne bardziej preferowane są na rynek krajowy, natomiast odmiany późniejsze mają większe szanse na eksport, z tego względu, że za odmiany wczesne na rynku rodzimym można uzyskać względnie dobre ceny natomiast na rynek europejski odmiany wczesne w tym czasie dostarczają Węgry, Turcja, Włochy i Hiszpania. Klimat w krajach tych jest cieplejszym klimatem, dlatego z oczywistych względów wegetacja w tych krajach rozpoczyna się wcześniej a z tym związana podaż tych owoców. Również wcześniej niż u nas wegetacja się tam kończy i wówczas nasze odmiany uprawiane w naszym kraju mają szansę wydłużyć podaż owoców czereśni na rynku europejskim.

W wyniku prac hodowlanych prowadzonych w wielu ośrodkach na świecie pojawia się corocznie sporo nowych odmian. Hodowcy starają się, aby były one łatwiejsze w uprawie, a ich owoce, miały wyższą jakość od uprawianych obecnie. Jednak opinia wydawana przez hodowcę zazwyczaj jest bardzo pochlebna i niekoniecznie obiektywna, dlatego zanim nowa odmiana zostanie wprowadzona w danym kraju do szerokiej produkcji jej wartość gospodarcza powinna być zweryfikowana w doświadczeniach. Należy też pamiętać, że większość tych odmian jest w Europie prawnie chroniona i wobec tego ich rozmnażanie przez szkółkarzy będzie możliwe dopiero po nabyciu odpowiednich praw od hodowców – zakupienie licencji.

Na podstawie badań pani dr Elżbiety Rozpary z Instytutu Sadownictwa i Kwaciarstwa w Skierniewicach szansę na uprawę w naszym kraju mają takie odmiany jak:

'**Kordia**', '**Sylvia**', '**Regina**'. Są to odmiany późno dojrzewające, trwałe w obrocie o owocach stosunkowo mało podatnych na pęknięcie i gnicie w czasie deszczu. W lata suche bardzo ładne owoce tych odmian uzyskuje się również na odmianie '**Lapis**', jednakże w lata wilgotne drzewa odmiany '**Lapis**' są bardzo podatne na moniliozę.

Wśród nowości czereśniowych najbardziej przydatne na eksport są odmiany pochodzące z hodowli kanadyjskiej. Do tych odmian należą między innymi: '**Symphony**', '**Skeena**', '**Staccato**', '**Sovereign**', '**Sentennial**' – mają jedną zasadniczą przeszkodą we wprowadzeniu ich do rodzimych upraw, Kanadyjczycy nie chętnie udzielają licencji Europejczykom na ich rozmnażanie.

Z odmian wyhodowanych za granicami Polski godne polecenia są odmiany hodowli Czeskiej – '**Marta**', '**Sandra**' oraz '**Justyna**'. Przykładem dobrze prosperujących odmian Czeskich w polskich sadach są '**Kordia**', '**Vanda**', '**Techlovan**'.

Dobrze zapowiadają się również odmiany pochodzące z innych prac hodowlanych min.: z hodowli węgierskiej '**Vera**', i Amerykańskiej (USA) odmiany '**Garnet**' i '**Hudson**'. Dobrze prezentują się również tak odmiany jak '**Dzereło**', '**Wasilica**', '**Krupnopłodnaja**', '**Proszczalna**' i inne z hodowli ukraińskiej.

:

źródło: XII Ogólnopolskie spotkanie sadowników w Grójcu

Cechy odmianowe czereśni polecane do uprawy w intensywnych sadach

Odmiana	Termin dojrzewania	Siła wzrostu drzew	Plenność	Średnia masa 1 owocu (g)	Barwa skórki	Podatność owoców na pękanie	Wytrzymałość drzew na mróz
VEGA	IV/V tydzień	b. duża	duża	7,5 – 8,5	j	b. duża	duża
VANDA	IV tydzień	średnia	b. duża	7,0 – 8,0	c	b. mała	duża
TECHLOVAN	V tydzień	duża	duża	8,0 – 10,0	c	b. duża	średnia
SYLVIA	VII tydzień	słaba	duża	7,5 – 8,5	c	mała	duża
SUMMIT	IV/VI tydzień	b. duża	duża	9,0 – 10,0	c	średnia	duża
REGINA	VIII tydzień	średnia	średnia	8,0 – 9,0	c	mała	średnia
RAINIER	VII tydzień	średnia	b. duża	7,5 – 8,5	j	mała	duża
LAPIS	VI tydzień	duża	duża	8,0-9,0	c	średnia	mała - średnia
KORDIA	VII/VIII tydzień	średnia	duża	8,0 - 9,0	c	średnia	mała
KARESOWA	III tydzień	średnia	duża	6,0 - 7,0	c	mała	mała
BURLAT	III tydzień	b. duża	duża	6,6 - 7,0	c	średnia	średnia

- kanadyjskie
SYMPHONY
SKEENA
STACCATO
SOVEREIGN
SENTENNIAL

- czechy
MARTA
SANDRA
JUSTYNA

- węgierska
VERA

- USA
GARNET
HUDSON

- ukraińskie
DŻEREŁO
WASILICA
KRUPNOPŁODNAJA
PROSZCZALNA

